

Akademik aile hekimliği 20 yaşında

Twenty years of academic family medicine

Okay Başak¹

Değerli okuyucular,

16 Temmuz 1993 tarihi Aile Hekimliği disiplini açısından çok önemli bir tarihtir. Yükseköğretim Kurulu'nun tıp fakültelerinde aile hekimliği anabilim dallarının kurulması yönünde bu tarihte almış olduğu karar, Aile Hekimliğinin ülkemizde bilimsel ve akademik bir disiplin olarak gelişmesi sürecinde bir kilometre taşıdır. Temmuz ayında 20 yılı geride bıraktığımız bu süreç Aile Hekimliğine neler kazandırmıştır? Geline nokta Akademik Aile Hekimliği açısından durum nedir?

Tüm bilim dallarında olduğu gibi, bir bilimsel tıp disiplini olarak Aile Hekimliği de, kendi alanında bilgi üretmek, bunun için bilimsel metodoloji kullanarak araştırma yapmak, ürettiği bilimsel bilgiyi yaymak ve gelecek kuşaklara aktarmak durumundadır. Yirmi yıllık süreçte Aile Hekimliği Akademisi önemli gelişmeler kaydetmiştir. Temmuz 2013 itibarıyla ülkemizde var olan 72 tıp fakültesinin 55'inde Aile Hekimliği anabilim dalları bulunmakta, bu akademik birimlerde 160 akademisyen görev yapmaktadır. Doksan iki doçent ve 20 profesörün yetiştiği bu süreçte, alanımızda bilgi üretimine katkı sağlayan birçok bilimsel araştırma yapılmış ve yayınlanmıştır. Akademik Aile Hekimliğinin ülkemizdeki 20 yıllık gelişim süreci, bu süreçte gözlenen eğilimler, akademinin aile hekimliği uygulaması ile ilişkisi ve bağlantısı araştırılmayı ve değerlendirilmeyi beklemektedir. Bu konudaki bilimsel yazılar ne yazık ki sınırlıdır.^[1]

Bu sayımızda Prof. Dr. İlhami Ünlüoğlu'nun konuyla ilgili bir yazısını yayınlıyoruz.^[2] "Aile hekimliği disiplini akademik yükselmeler ve doçentlik sınavları" başlıklı bu yazıda, ilk Aile Hekimliği anabilim dallarının kuruluşu, ilk akademisyenlerin atanması, Aile Hekimliği alanında bilimsel araştırma ve yayınların başlaması ele alınmaktadır. Prof. Ünlüoğlu ayrıca, Aile Hekimliği alanındaki doçentlik sınavları sürecini ve ilk Aile Hekimliği doçenti ve profesörlerinin atanmasını kronolojik bilgileri de içeren bir şekilde değerlendirmekte ve Akademik

Aile Hekimliği tarihsel sürecine bir not düşmektedir. Önümüzdeki sayımızda da Aile Hekimliği anabilim dallarının ve Akademik Aile Hekimliğinin bugünkü durumunu ve Aile Hekimliğinin akademik gelişiminin temel özelliklerini değerlendiren bir başka yazı yer alacaktır. Türkiye Aile Hekimliği Dergisi olarak bundan böyle her sayımızda, Aile Hekimliğinin akademik gelişimini değerlendiren ve Aile Hekimliği eğitiminde özgün ve yenilikçi uygulamaları tanımlayan en az bir makale yayınlamayı hedefliyoruz. Akademik süreçlerin içinde yer alan ve konuya ilgi duyan eğitici ve araştırmacılarımızın araştırma ve değerlendirme yazılarını Dergimize bekliyoruz.

Genelde üniversitelerin ve akademinin, bilimselliği ve üniversite anlayışını sürdürmede zorlandığı günümüzde, koşullar ne olursa olsun bilimsel çalışmayı öncelermemiz ve bilimi geliştirmemiz büyük önem taşımaktadır. Üniversitelerin de piyasa koşullarına açılması, 'kaba performans' anlayışının giderek üniversitelere egemen olması, ne yazık ki hizmet üretimini bilim üretmenin önüne çıkarmaktadır. Bilim insanları da adeta hizmet, yani var olanı/bilineni tekrarlama kalıbına sokulma tehdidi altındadır. Başarının neredeyse yalnızca hizmet üretimindeki sayısal büyüklük ile değerlendirilir hale gelmesi, dünyada ve ülkemizde üniversitelerin karşı karşıya bulunduğu en büyük tehlikedir.

Tüm bu olumsuz gelişmelere karşın Akademik Aile Hekimliği, tüm diğer bilim dalları ve tıp disiplinleriyle birlikte bilimsel çalışma normlarını korumak, bilimsellikten ayrılmamak ve bilimsel üretkenliğini geliştirmek için her zamankinden daha fazla çaba harcamalıdır.

Gelecek sayımızda görüşmek dileğiyle...

Kaynaklar

1. Başak O. Bir disiplin olarak aile hekimliğinin ülkemizdeki gelişim özellikleri. *Türk Aile Hek Derg* 2013;17:29-36.
2. Ünlüoğlu İ. Aile hekimliği disiplini akademik yükselmeler ve doçentlik sınavları. *Türk Aile Hek Derg* 2013;17:137-41.

¹ Türkiye Aile Hekimliği Dergisi Baş Editörü; Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı, Prof. Dr., Aydın